

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту організацій та ЗЕД

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент"
за магістерською програмою професійного спрямування
"Менеджмент організацій"

на тему: «Формування конкурентних переваг підприємства»

Виконавець:
студент центру заочної форми навчання

Логачов В. Б. _____
(підпис)

Науковий керівник:
кандидат економічних наук, доцент

Карпенко Ю. В. _____
(підпис)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах мінливого зовнішнього середовища, що характеризується зростанням вимог з боку покупців та загостренням конкуренції, багато вітчизняних підприємств зазнають збитків. Для того, щоб утриматися на ринку суб'єкти господарювання повинні прикладати зусиль щодо удосконалення процесу управління діяльністю. Посісти бажане місце на ринку можливе лише шляхом створення і реалізації ефективної конкурентної стратегії, спрямованої на досягнення цілей, встановлених перед підприємством. Обґрунтована, виважена стратегія в ринковій системі господарювання є першим кроком до стабільного існування підприємства на ринку. Все вищенаведене підтверджує актуальність обраної теми дослідження.

Аспекти формування конкурентних переваг підприємства є питанням, дослідженням якого займаються провідні вітчизняні та закордонні науковці. Так, конкурентоспроможність та конкурентні переваги були розглянуті в працях таких науковців як: Азоев Г. Л., Ансофф І., Гальчинський А.С., Портер М., Менар К., Юданов А. Ю. та інших. На основні положення наукових робіт даних авторів ми й спиралися в процесі виконання магістерської дипломної роботи. В них докладно розглянуто сутність поняття "конкурентоспроможність" та запропоновано різноманітні методи її оцінки. Проте у науковій літературі на сьогодні відсутні дослідження особливостей формування конкурентної позиції підприємств ІТ – галузі.

Метою роботи є дослідження теоретичних основ формування конкурентної позиції підприємства та застосування отриманих знань для укріплення конкурентної позиції ТОВ «Інфопульс Україна».

Завдання дослідження:

- Розглянути сутність та види конкурентних переваг підприємства;
- Проаналізувати основні тенденції розвитку українського ІТ – ринку;
- Проаналізувати конкурентну позицію підприємства на ІТ – ринку та розробити пропозиції щодо її укріплення.

Об'єкт дослідження. Підприємство ІТ – галузі ТОВ «Інфопульс Україна».

Предмет дослідження. Формування конкурентних переваг підприємства.

Методи дослідження, використані в магістерській роботі, включають: модель п'яти конкурентних сил М. Портера; методіку оцінки конкурентоспроможності підприємства, методіку фінансово-економічного аналізу, адитивну прогностичну модель, методіку розробки сітьового графіку.

Інформаційна база дослідження. Інформаційну базу дослідження становлять дані фінансово-господарської діяльності ТОВ «Інфопульс Україна». Основні положення дослідження базуються на законодавчих актах та

нормативних документах України, критичному аналізі сучасних праць вітчизняних та зарубіжних авторів.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (75 найменувань) та 1-го додатку. Загальний обсяг роботи становить 92 сторінки. Основний зміст викладено на 85 сторінках. Робота містить 32 таблиці, 17 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано тези:

Карпенко Ю.В., Логачов В.Б. «Конкурентні переваги підприємства: сутність та основні фактори впливу на процес формування» // «Prospects of World Science», Чехія, 2017 рік. – С. 3-6.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи формування конкурентних переваг підприємства»** розглянуто сутність поняття "конкурентоспроможність підприємства" та "конкурентні переваги підприємства", досліджено види конкурентних переваг та методи оцінки конкурентоспроможності підприємства.

У другому розділі **«Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища ТОВ Інфопульс Україна»** проаналізовано основні тенденції розвитку українського ІТ – ринку, вивчено фінансовий стан підприємства та оцінено конкурентоспроможність ТОВ «Інфопульс Україна» на ринку.

У третьому розділі **«Розробка пропозицій щодо укріплення конкурентної позиції ТОВ Інфопульс Україна»** запропоновано та обґрунтовано заходи щодо укріплення конкурентної позиції підприємства, а також оцінено їх ефективність.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. За результатами аналізу наукових джерел нами з'ясовано, що єдиний погляд науковців на поняття конкурентних переваг підприємства на сьогодні відсутній. Узагальнюючі визначення авторів, запропоновано трактувати конкурентну перевагу як краще у порівнянні з конкурентами положення підприємства в економічній, управлінській та/або технічній діяльності, пов'язане з НДДКР, виробництвом і продажем продукції, а також сервісним обслуговуванням. Вивчення класифікаційних підходів до конкурентних переваг дозволило встановити, що найбільш представленою у науковій літературі є класифікація за ознаками: змістовне наповнення та джерела їх виникнення.

2. Результати аналізу ІТ – ринку України дозволили встановити, що основними тенденціями його розвитку є наступні: зростання послуг ІТ – аутсорсінгу (на 2017 рік є найбільш розвиненою сферою в порівнянні з іншими сегментами), незмінна частка використання ІКТ підприємствами України, групування великих ІТ – компаній у шести великих містах України, зростання найкрупніших компаній в ІТ – галузі за кількістю співробітників, збільшення потреби ІТ – компаній у досвідченому персоналі. Також нами встановлено, що не зважаючи на те, що споживачами продукту є широке коло вітчизняних та зарубіжних підприємств, а попит на послуги ІТ - ринку зростає як в Україні, так і за кордоном, зменшуючи конкурентну силу покупців, у відповідності до моделі п'яти сил конкуренції М. Портера рівень впливу покупців на українському ІТ - ринку є найзначнішим.

3. Аналіз конкурентної позиції підприємства свідчить, що серед найближчих конкурентів воно займає третє місце, що створює необхідність пошуку слабких сторін у діяльності підприємства та розробки методів щодо їх мінімізації або усунення. Нами запропоновано логічну схему дій з укріплення конкурентної позиції підприємства на ринку, що ґрунтується на даних результатів оцінки його конкурентоспроможності, а також аналізу ринку у відповідності до моделі конкурентних сил М. Портера. Вона припускає наступну послідовність дій: визначення фактичного та бажаного показника конкурентоспроможності підприємства, визначення найбільш впливової конкурентної сили, розробку плану заходів щодо посилення конкурентної позиції підприємства з урахуванням найвпливовішої конкурентної сили, розрахунок ефективності запропонованих заходів та їх достатності для досягнення бажаного показника конкурентоспроможності підприємства, затвердження запропонованих заходів.

За результатами побудови деревоподібної діаграми плану заходів з посилення конкурентної позиції підприємства та їх критичного аналізу обрано напрямок розвитку "Автоматизація ведення фінансового обліку та звітності", що припускає створення пакетного продукту та відкриття тренінгового центру для клієнтів – користувачів. Запропоновані заходи дозволили підприємству укріпити власну конкурентну позицію, випередивши більшість компаній – конкурентів.

АНОТАЦІЯ

Логачов В. Б., «Формування конкурентних переваг підприємства».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 073 "Менеджмент" за магістерською програмою «Менеджмент організацій».

Одеський національний економічний університет - м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – ТОВ «Інфопульс Україна».

У роботі розглядаються теоретичні основи формування конкурентних переваг підприємства, зокрема види конкурентних переваг підприємства та методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Проаналізовано основні тенденції розвитку українського ІТ – ринку, оцінено конкурентоспроможність ТОВ «Інфопульс Україна» на ринку. Запропоновано заходи щодо укріплення конкурентної позиції ТОВ «Інфопульс Україна» та оцінено їх ефективність.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкурентна позиція, конкурентні переваги, ІТ - ринок.

ANNOTATION

Logachov V., «Formation of competitive advantages of the enterprise».

Thesis for Master degree in specialty 073 «Management» under the program «Management of Organizations».

Odessa National Economic University - Odessa, 2018.

Thesis consists of three chapters. Object of study is LLC «Infopulse Ukraine».

Diploma thesis deals with theoretical aspects of and methods of assessing the competitiveness of enterprises, as well as the essence of theoretical basis for the formation of competitive advantages of the enterprise, in particular the types of competitive advantages of the enterprise and methods of assessing the competitiveness of the enterprise. The main tendencies of development of the Ukrainian IT market are analyzed; the competitiveness of LLC "Infopulse Ukraine" in the market is estimated. The measures to strengthen the competitive position of LLC "Infopulse Ukraine" were proposed and their efficiency was assessed.

Keywords: competitiveness, competitive Position, competitive Advantages, IT market.